

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/22/063756
Documentnummer: 334855
Datum: 31 januari 2023/verzonden 1 februari 2023
Onderwerp: Decembercirculaire Gemeentefonds 2022
Portefeuillehouder: Wethouder Van der Elst
Bijlage(n): *nee*

Geachte Raad,

Inleiding / samenvatting

Op 21 december jongstleden is de decembercirculaire 2022 van het Gemeentefonds gepubliceerd. De decembercirculaire heeft een beperkte strekking en is beleidsarm. Het gaat primair om onderwerpen die vóór het einde van het jaar geregeld dienen te zijn, met het oog op de jaarafsluiting door het Rijk en de gemeenten.

De voornaamste ontwikkelingen zijn extra middelen in 2022 voor de energietoeslag, coronacompensatie voor de continuering van de zorg in 2022 en middelen ter compensatie van de in 2022 gemaakte kosten in verband met de opvang van mensen uit Oekraïne.

Voor de uitvoering van de wet goed verhuurderschap ontvangt de gemeente vanaf 2023 extra middelen. Verder worden in de decembercirculaire nog middelen toegekend aan gemeenten in verband met de inkomstenderving in 2021, veroorzaakt door de coronapandemie. Bij 35 gemeenten kon de reële compensatie nog niet bepaald worden, Voorschoten lijkt er hier één van te zijn. Mogelijk wordt Voorschoten hiervoor nog in een latere circulaire gecompenseerd.

De circulaire laat voor alle jaren, 2021 tot en met 2026, een voordeel zien. Voor 2021 is sprake van een voordeel van € 12.000, voor 2022 gaat dit om € 570.000. Deze voordelen zullen in de jaarrekening worden verwerkt. De extra middelen voor de energietoeslag en vroegsignalering van energiearmoede die nu in de decembercirculaire beschikbaar zijn gesteld konden niet in 2022 worden ingezet. Daarom zal in het resultaatbestemmingsvoorstel van de jaarrekening 2022 worden voorgesteld om € 467.000 over te hevelen naar 2023.

De voordelen voor de periode 2023 tot en met 2026 van respectievelijk € 38.000, € 9.000, € 6.000 en € 2.000 zullen in de Voorjaarsnota 2023 en de kadernota 2024 worden verwerkt.

Gevolgen decembercirculaire 2022

bedragen * € 1.000, + = voordeel, - = nadeel	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Stand septembercirculaire 2022	34.010	38.311	39.768	40.762	41.228	38.664
Uitkeringsfactor, waarvan	0	0	31	0	0	0
1 Uitkeringsfactor 2023, uitkeren verdeelreserve			31			
Ontwikkeling uitkeringsbasis, waarvan	12	-22	-243	-240	-244	-248
2 Hoeveelheidsverschillen	12	-22	7	7	7	7
Ontwikkeling uitkeringsbasis, correctie septembercirculaire			-250	-247	-251	-255
Stelposten	0	0	250	250	250	250
3 Correctie Uitkeringsfactor			250	250	250	250
Taakmutaties, in totaal	0	503	13	13	14	13
4 Energietoeslag		419				
5 Bijzondere bijstand		29				
6 Compensatieregeling Voogdij 18+		36				
7 Wet Goed Verhuurderschap			13	13	14	13
8 Overige taakmutaties		19				
IU/DU/SU, waarvan	0	77	0	0	0	0
9 Gezond in de stad (DU)		12				
10 Leerlingenvervoer Oekraïne (DU)		20				
11 Meerkosten Oekraïne sociaal domein		25				
12 Versterken sociale basis		19				
Corona steunpakket	0	23	0	0	0	0
13 Continuïteit van zorg		23				
Bruto nadeel (-)/ voordeel (+)	12	580	50	22	20	15
Stand decembercirculaire 2022	34.022	38.891	39.818	40.785	41.247	38.679

Uitkeringsfactor

Ad 1. De uitkeringsfactor

Ten opzichte van de septembercirculaire 2022 stijgt de uitkeringsfactor in 2023 met 1 punt. Dit wordt veroorzaakt door het vrijvallen van een gedeelte van de verdeelreserve 2023.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

Ad 2. Hoeveelheidsverschillen

De hoeveelheidsverschillen doen zich voor na het actualiseren van de aantallen van diverse maatstaven. Het CBS heeft op een aantal maatstaven definitieve waarden vastgesteld die afwijken van de voorlopige waarden waar eerder mee was gerekend. In 2021 komt het verschil hoofdzakelijk door het aanpassen van de maatstaf 'minderheden'. In 2022 door het aanpassen van de maatstaven 'bijstandsontvangers', 'bijstandsontvangers eenouderhuishoudens' en 'Oeverlengte'. In de jaren 2023 tot en met 2026 komen de verschillen door het aanpassen van de maatstaf 'oeverlengte'.

Ad 3. Ontwikkeling uitkeringsbasis, correctie septembercirculaire

Bij de uitwerking van de septembercirculaire is door het Rijk een fout gemaakt met betrekking tot de waardestijging van de OZB waarde woningen (eigenaren). Hierdoor was de uitkeringsfactor van het gemeentefonds vanaf 2023 te hoog vastgesteld. Dit zorgde voor een onjuist beeld op de inkomsten uit het gemeentefonds. In de decembercirculaire 2022 heeft het rijk deze fout hersteld en de uitkeringsfactor vanaf 2023 neerwaarts bijgesteld.

Bij het bepalen van de gevolgen van de septembercirculaire 2022 had de gemeente al rekening gehouden met de foutieve uitkeringsfactor vanaf 2023 en ter correctie daarvan een stelpost opgenomen. Nu het Rijk de fout uit de septembercirculaire 2022 heeft gecorrigeerd kan deze stelpost weer vervallen. Per saldo lopen de hierboven genoemde effecten nagenoeg glad in alle jaren.

Taakmutaties

Ad 4. Energietoeslag

De energietoeslag bedraagt voor het jaar 2022 € 1.300 voor mensen die leven van 120% van het sociaal minimum of minder. In de Kamerbrief Aanvullende maatregelen energierekening van 20 september 2022 is besloten om in 2023 aan dezelfde doelgroep nogmaals € 1.300 uit te keren. Van de € 1.300 is in de decembercirculaire al € 500 ontvangen zodat gemeenten deze middelen zo spoedig mogelijk in 2023 in kunnen gaan zetten. Van de € 1,4 miljard gealloceerd aan de energietoeslag in 2023 is daarom € 0,5 miljard overgeheveld naar 2022. Voor Voorschoten betreft dit € 419.000. De overige € 0,9 miljard blijft over voor 2023, de verdeling van deze middelen zal bekend worden gemaakt in de meicirculaire 2023.

Ad 5. Bijzondere bijstand

In de Kamerbrief Aanvullende maatregelen energierekening is ook aangekondigd dat gemeenten in 2022 € 35 miljoen incidenteel ontvangen om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te kunnen bieden. Deze middelen zijn in de decembercirculaire 2022 verwerkt en betreffen voor Voorschoten € 29.000.

Ad 6. Compensatieregeling voogdij 18+

Ten behoeve van de compensatieregeling voogdij 18+ wordt jaarlijks € 30 miljoen gereserveerd binnen de integratie-uitkering voogdij 18+. Nadat het daadwerkelijk benodigde bedrag voor de compensatieregeling bekend is wordt dit uitgekeerd aan de rechthebbende gemeenten. Voor 2022 is de inventarisatie van de compensatieregeling niet tijdig afgerond. Hierom valt het gehele gereserveerde budget van € 30 miljoen vrij ten gunste van de algemene uitkering. In de meicirculaire 2023 zal de verrekening alsnog plaatsvinden. De vrijval van deze gereserveerde middelen betekent voor Voorschoten een incidenteel voordeel van € 36.000.

Ad 7. Wet Goed Verhuurderschap

Gemeenten gaan meer mogelijkheden krijgen om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gericht aan te pakken. Naar verwachting zal in juli 2023 het wetsvoorstel goed Verhuurderschap in werking treden. Hiermee wordt een landelijke basisnorm voor goed verhuurderschap geïntroduceerd worden. Om gemeenten te ondersteunen bij het implementeren en uitvoeren van het wetsvoorstel stelt het Rijk middelen ter beschikking. Het gaat hierbij om zowel incidentele (€ 9,2 miljoen) als structurele (€ 12,4 miljoen) middelen. De structurele middelen per gemeente zijn nu in de decembercirculaire bekend gemaakt. Voor Voorschoten betreft dit ca. € 13.000. De incidentele middelen zullen in de meicirculaire 2023 bekend worden gemaakt en worden verdeeld via een decentralisatie-uitkering.

Ad 8. Overige taakmutaties

Dit betreft een aantal kleine taakmutaties met betrekking tot toegankelijkheid verkiezingen & aanpassing software burgerlijke stand (€ 4.000), Breed offensief (€ 8.000), Uitvoeringskosten bijzondere bijstand zelfstandigen (€ 4.000) en jeugdzorg restant hervormingsagenda (€ 3.000).

IU/DU/SU

Ad 9. Gezond in de stad (DU)

In de decembercirculaire 2022 is de verdeling over alle gemeenten bekend gemaakt van het aanvullend beschikbaar gestelde budget voor de DU gezond in de stad. Voor Voorschoten gaat het om € 12.000.

Ad 10. Leerlingenvervoer Oekraïne (DU)

Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid gekregen voor het leerlingenvervoer van de Oekraïense leerlingen die gevlucht zijn naar Nederland. Deze decentralisatie-uitkering is een tegemoetkoming vanuit het Rijk voor de kosten die de gemeenten in 2022 gemaakt hebben. Voor Voorschoten gaat het om € 20.000 betreffende de periode vanaf de start van het schooljaar 2022-2023 tot aan de start van de kerstvakantie in december 2022.

Ad 11. Meerkosten Oekraïne sociaal domein

De verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo 2015 en de Jeugdwet, de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek uit de Wet publieke gezondheid ligt voor Oekraïense ontheemden bij de gemeenten. Door het kabinet is besloten om gemeenten te compenseren voor de gemaakte kosten. De compensatie is opgesteld op basis van daadwerkelijke aantallen opgevangen Oekraïense ontheemden. Voor Voorschoten gaat het om € 25.000.

Ad 12. Versterken sociale basis

Vanuit het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen werkt het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) samen met partijen in het veld aan een samenleving waar ouderen waardig oud kunnen worden. Een belangrijk onderdeel hiervan is dat ouderen een beroep kunnen doen op een sterke sociale basis. Gemeenten spelen hierin een belangrijke rol, zo kunnen zij het 'omzien naar elkaar in de wijk' faciliteren door een breed, laagdrempelig en vindbaar aanbod van activiteiten en ondersteuning in de eigen buurt of wijk. Door deze extra middelen kunnen gemeenten (extra) inzetten op het versterken van de sociale basis.

Corona steunpakket

Ad 13. Continuïteit van de zorg

De VNG en het Rijk hebben afgesproken dat meerkosten op het sociaal domein ten gevolge van corona gecompenseerd zullen worden door het Rijk. Voor 2022 is de hoogte van de totale compensatie vastgesteld op € 54,8 miljoen. € 35,7 miljoen hiervan wordt verdeeld over de centrumgemeenten via de decentralisatie-uitkeringen Maatschappelijke opvang en Vrouwenopvang en de integratie-uitkering Beschermd wonen. De overige € 19,1 miljoen is toegevoegd aan de algemene uitkering en bestaat voor een gedeelte uit compensatie voor meerkosten zorg Jeugd (€ 8,2 miljoen) en compensatie voor meerkosten zorg Maatschappelijke ondersteuning (€ 10,9 miljoen). Voorschoten ontvangt € 9.700 voor cluster Jeugd en € 12.900 voor cluster Maatschappelijke ondersteuning, tezamen € 22.600.

Mutaties met gevolgen voor uitgaven

Het in de eerste tabel berekende bruto effect voortkomend uit de decembercirculaire 2022 dient gecorrigeerd te worden voor verschillende posten. Tegenover de extra inkomsten ten behoeve van de wet goed verhuurderschap (Ad 7.) en het gedeelte jeugd van de continuïteit van de zorg (Ad 13.) zullen gelijke lasten worden geraamd. De middelen verkregen voor de energietoeslag (Ad 4.), de bijzondere bijstand (Ad 5.) en het versterken van de sociale basis (Ad 12.) worden verwerkt in de jaarrekening. Deze middelen hebben betrekking op 2022, echter zijn deze te laat binnengekomen om nog uitgaven op te kunnen doen in 2022. Hierom vallen ze in het resultaat en wordt voorgesteld om deze via resultaatbestemming over te hevelen naar 2023. In 2023 zullen hiervoor gelijke lasten geraamd worden. Wanneer besloten wordt om de voorgestelde resultaatbestemming toe te passen leidt dit tot het volgende netto effect van de circulaire:

* € 1.000, + = voordeel, - = nadeel	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Bruto effect decembercirculaire	12	580	50	22	20	15
Mutaties met gevolgen voor uitgaven gesplitst in:	-	-10	-480	-13	-14	-13
Taakmutaties	-	-	-461	-13	-14	-13
IU/DU/SU	-	-	-19	-	-	-
Coronacompensatie	-	-10	-	-	-	-
Netto nadeel (-) / voordeel (+)	12	570	-429	9	6	2
Budgetoverheveling bij resultaatbestemming	-	-467	467	-	-	-
Netto effect na resultaatbestemming	12	103	38	9	6	2

Meerjarenperspectief

Verwerking van het netto resultaat resulteert in het volgende meerjarenperspectief:

bedragen * € 1.000, + = voordeel, - = nadeel	2023	2024	2025	2026
Saldi 2023 e.v. na Najaarsnota	501	1.343	1.028	-200
Amendement 175 impuls betaalbare woningen	-100	-100	-100	0
Netto nadeel (-)/ voordeel (+) decembercirculaire na resultaatbestemming	38	9	6	2
Resultierend meerjarenbeeld	439	1.252	934	-198

De effecten van de decembercirculaire 2022 worden integraal verwerkt in de Jaarrekening 2022, de Voorjaarsnota 2023 en de Kadernota 2024.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A.R. de Graaf,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerding,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.